

Melk en zuivel in Thailand en Japan

J. Verheij (hoofd afdeling Melkwinning PR)

De Internationale Zuivelbond IDF omvat alle zuivellanden in de wereld. Nederland is al lang een actief lid. Als bestuurslid van de commissie Boerderijmelk ging ondergetekende naar de jaarvergadering die dit jaar werd gehouden in Japan. Met een deel van deze delegatie werd ook nog een aantal bezoeken gebracht aan zuivelobjecten in Thailand en Japan.

Van de vele onderwerpen die behandeld werden volgen hier de belangrijkste punten.

Over residuen en contaminanten was recent een IDF-rapport verschenen. Daarbij werd nog een actueel overzicht gegeven van o.a. persistente organochloorverbindingen. Benadrukt werd dat melk hier een slachtoffer-rol heeft; veel milieuvervuilende stoffen worden via gras opgehoopt in melk, zonder dat we er iets aan kunnen doen. Dit is voor ons niet nieuw. Het vloeide hier vooral voort uit buitenlandse cijfers over dioxine, die zo langzamerhand boven water komen.

Een andere werkgroep vergelijkt systemen voor uitbetaling van boerderijmelk in diverse landen. Elke drie jaar zal hierover een rapport verschijnen. De werkgroep 'bacteriologie van rauwe melk' heeft een rapport gemaakt over pathogenen, en buigt zich nu over het Nederlandse voorstel om Critical Control Points bij de melkwinning te beschrijven. Dit kan ons o.a. helpen bij de bewaking van de reiniging van melkapparatuur.

Zweden, waar de veehouders zeer te lijden hebben onder een streng milieubeleid, wil een milieuwerkgroep met een doelstelling rond melkkwaliteit. Voor het PR is een punt van overweging hoe we daar straks aan mee doen.

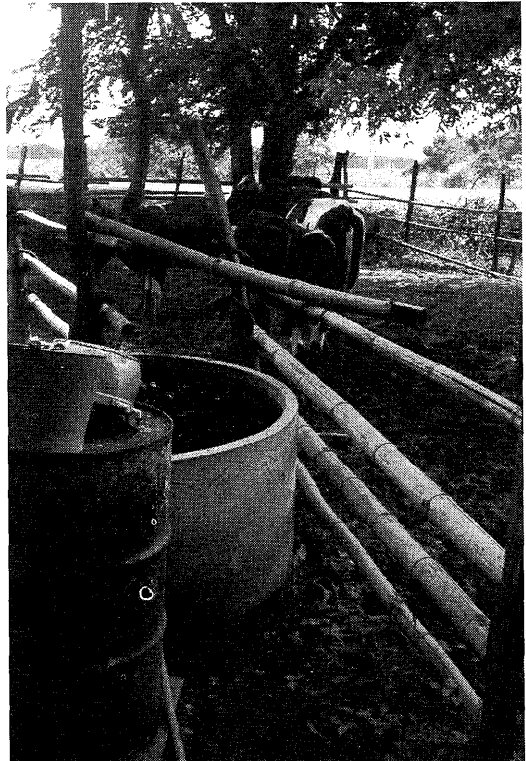
Voor het door Nederland voorgestelde onderwerp 'Implicaties van robotmelken' wordt een rapporteur aangewezen.

De oprichting van een 'Hygiene Task Force' onderstreept de IKB-gedachte die in de IDF actueel is. Kwaliteit is een zaak van de hele produktiekolom, en de boerderij is daarvan de basis.

Het standaardiseren van het eiwitgehalte is een wens van veel landen voor b.v. drinkmelk. Het zou oneerlijke concurrentie tegengaan. Het zou ook ons idee om hoog- en laag-eiwitmelk in twee tanks te melken minder interessant maken. Het ziet er echter niet naar uit, dat de wetgeving op dit punt snel vordert.

Friesland-Frico-Domo in Thailand

Tot voor enkele jaren had de CCF een bedrijf in Bangkok voor de bereiding van 'recombined' condensprodukten. Deze typische produkten voor het Verre Oosten moesten wegens importbeperkingen ter plaatse worden bereid uit geïmporteerde grondstoffen, waarbij tevens het melkvet vervangen kon worden door goedkoper vet. Enkele jaren geleden heeft men het bedrijf van Foremost overgenomen, dat in het land zeer bekend was met consumptie-ijs. Bovendien startte men tegelijkertijd met nieuwe produkten uit lokaal geprodu-

Eenvoudige behuizing voor melkvee in Thailand.

ceerde melk, eerst drinkmelk en later ook drink-yoghurt in allerlei smaken, en in kleine verpakkingen onder nieuwe merknamen.

Het interessante is, dat zowel het ijs als vooral de dranken een geweldige groei doormaken (25 % per jaar). De grote vraag naar deze produkten hangt samen met de zeer sterke economische groei: Thailand heeft de laatste jaren de hoogste groeicijfers ter wereld. De stad Bangkok groeit aan alle kanten uit z'n voegen.

Het aanbod van melk voor deze produkten is een ander interessant punt. Ze moeten uit Thaise melk gemaakt worden, maar er is pas sinds kort een eigen melkveehouderij. De koning van Thailand tracht de landbouw te bevorderen en de toeloop naar de steden te beperken door steun te geven aan boeren. Zo kan een boer 5 koeien aanschaffen met 100 % subsidie om te starten.

Melkveehouderij in Thailand.

De grote vlakte ten noorden van Bangkok produceert overwegend rijst, ook voor export. Dat levert ook een basis voor melkveehouderij. Het rijststro is geschikt als ruwvoer, en ook komt er voer vrij van maisteelt, pinda's e.d. Het klimaat is wel warm maar draaglijk en de watervoorziening is redelijk. Er wordt gestreefd naar veeverbetering door import uit andere delen van Azie, maar ook ons moderne melkvee is populair. Op de boerderij die bezocht werd, stonden vrijwel zuivere zwartbonten. De boer haalde een produktie van 2500 tot 3000 kg/lactatie, en dat is iets boven het landelijk gemiddelde.

Twee keer daags brengt hij de melk naar het 'Collection centre', dat we ook bekeken hebben. Het is een schuur met twee keurige boerderijtanks waar de meeste leveranciers per fiets of brommer de melk komen brengen en krachtvoer mee terug nemen. De melk wordt vooral 's nachts naar Bangkok vervoerd, want overdag zijn de wegen te vol.

Melkprijs

Als kostprijs voor melk werd opgegeven: 4 Bath/kg (1 Bath = 8 cent). Daarin zit o.a. vaak aangekocht ruwvoer (gedroogd, andere conservering wordt niet toegepast) of gekocht krachtvoer (4 Bath/kg, verbruik 1 kg per 3 kg melk).

De boer krijgt 7 Bath/kg melk, en de fabriek betaalt 8 Bath; het verschil wordt gebruikt voor coöperatieve bewaring en transport via de Collection Centres. Betaling naar gehalte en kwaliteit is er nog niet. De fabriek is eigenlijk best tevreden met een kiemgetal in de aangevoerde melk van

meestal onder een miljoen. Er worden wel regelmatig enkele bepalingen gedaan. Zo wist 'onze' boer te melden, dat hij meestal meer dan 4 uur reductase had en een kiemgetal van rond 60.000.

De melkaanvoer is in principe een staatsmonopolie, zoals de Engelse Milk Marketing Board, maar er is althans een enkele uitzondering, zoals we elders vernamen. Niet ver van Bangkok is een zeer groot melkveebedrijf met 5000 koeien. Het is eigendom van twee broers, die eerst ook vleesvee hadden, maar daarmee blijkbaar minder verdienden. Zij doen de melk in UHT-verpakking en leveren die zelf aan de detailhandel.

Melkveehouderij in Japan

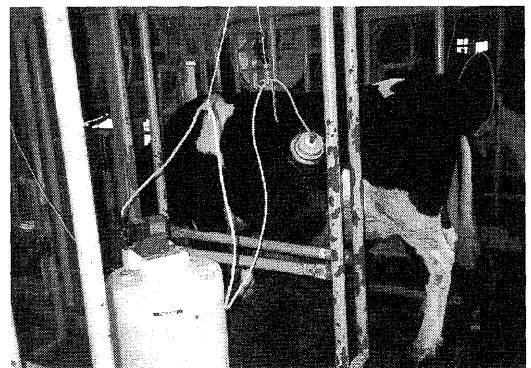
De 123 miljoen Japanners gebruiken gemiddeld 0,1 liter melk per dag, waarvan 60 % van eigen bodem afkomstig is. In 't noorden op Hokkaido zitten de grotere bedrijven (meer dan 20 koeien) en daar maken ze kaas, poeder en boter. In de rest van het land zijn de bedrijven nog klein, al is er de laatste 10 jaar een snelle uitstoot en concentratie. Betrouwbare nadere gegevens zijn niet zo gemakkelijk te geven, en dat heeft verschillende oorzaken.

Melk was er tot 1945 niet. Toen men de waarde van dit westerse produkt inzag, groeiden de rundveehouderij en zuivel snel. Wat men aan melk te kort komt wordt goedgemaakt door vooruitstrevende verwerking en marketing.

In dit land van vrije markteconomie zijn coöperaties niet populair.- De industrie betaalt uit fel concurrerende particuliere bedrijven met naar verhouding enorme onderzoeklaboratoria.

Marktontwikkelingen in het Verre Oosten

Melkpoeder in instant-vorm, zoals dat in Nederland op grote schaal gemaakt wordt, is in het Ver-

Proefstal met fistelkoeien in het National Institute of Animal Husbandry in Japan.

re Oosten nog steeds een zeer belangrijk artikel, maar de opmars van verse produkten is bij de stijgende welvaart niet te stuiten. Melkpoeder wordt langzaam toch een goedkoop alternatief 'onderin de markt'.

Bij bezoeken aan supermarkten in deze landen valt sterk op dat het overgrote deel van het assortiment volkomen past in onze winkels hier; alleen de teksten zijn anders.

Opvallend is de Japanse Yakoult: een gefermeneerd melkprodukt met een gezondheidsclaim. Het ziet er grauw uit en smaakt ook niet naar melk, maar de Japanse firma die er groot mee geworden is overtuigt de klanten dat het goed is voor een lang en gezond leven. Nu geloven de Japanners zoiets misschien eerder dan wij, maar als de onderhandelingen slagen, is Yakoult binnenkort ook hier verkrijgbaar.

Veehouderijonderzoek in Japan

Het National Institute of Animal Husbandry studeert op alle landbouwhuisdieren. Biotechnologie, embryotransplantatie e.d. zijn kennelijk volop in onderzoek. Twee onderdelen van de proefbe-

drijven die bij het Instituut horen, kregen we te zien.

Het Zootron is een proefstal met plaats voor vier melkkoeien, die daar volledig geklimatiseerd kunnen worden. Daarbij is de windsnelheid ook instelbaar en de windrichting omkeerbaar. Het is een merkwaardig gezicht; een stal met glimmende stalen wanden met roosters e.d., waar die koeien dus een poolstorm van voren of een woestijnwind van achteren kunnen krijgen. Het doel van dit onderzoek werd gemotiveerd met de grote variatie in klimaten binnen Japan.

Als resultaten werden infraroodfoto's getoond van de temperatuurverdeling over de huid van de dieren. Bij harde poolwind is er nogal wat afkoeling, en bij hete wind minder verhitting. Niet echt verassend dus.

Verderop stonden respiratiekamers in vele maten. Er waren o.a. fistelkoeien te zien. Het onderzoek is gericht op methaanproductie i.v.m. een overheidsprogramma voor onderzoek van het broeikas-effect. Of dit onderwerp bij ons ook meer aandacht verdient, is niet duidelijk.

Klimaatstal voor koeien: het Zootron.